

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 9 oktober 2014

MEDITATIE

Een zwaluwnest bij het altaar

Hoog zie je ze in de zomer door de lucht scheren. De zwaluw, de gierzwaluw waarover de tekst spreekt, kan wel een hoogte van 3-5 km bereiken. Al vliegend treffen deze vogels voedsel aan in insecten. De snelheid waarmee deze vogel kan vliegen kan oplopen tot 160 km/u. Gierzwaluwen gaan nooit zitten. Ze vliegen en blijven vliegen, vol van onrust. Toch zoeken ook zij een plaats om de jongen neer te leggen in het nest.

Een veilig nest

De dichter van Psalm 84 spreekt over een nest in de omgeving van het altaar. Daar in de muren die het brandofferaltaar omringen ten tijde van de tabernakel, maar ook in de tijd van de tempel vindt deze onrustige vogel een nestplaats. De zwaluw zoekt een veilige nestplaats en door de zorg van de Schepper vindt de zwaluw dat veilige

Zelfs vindt (...) de zwaluw een nest voor zich, waar zij haar jongen legt, bij Uw altaren.

Psalm 84:4m

nest. Wat is het zoeken en vinden van zo'n rustplaats te midden van alle onrust in onze tijd ook onmisbaar! Waar is uw rustplaats?

Tussen de grote stenen waarmee in die tijd gebouwd werd, zaten op tal van plaatsen spleten. In zo'n spleet kon de zwaluw zo binnen de beschutting van de stenen vliegen. Daar bouwen ze hun nest. Naar de buitenzijde toe bouwen ze een randje van materiaal wat ze vliegend verzamelen. Er ontstaat een soort hekje waarachter ze de eieren neerlegt. Daar broeden de vogels de eieren uit. De jonge vogels blijven 6-8 weken in dat nest. Vader en moeder vogel zorgen voor voedsel, bestaande uit insecten. Samen kan de familie wel zo'n 50.000 insecten per dag op. Voedsel was er in overvloed rond het altaar. De offerdieren trokken veel insecten aan. Van de vrucht van de offers werden de jonge vogels gevoed. Wat een goede en veilige nestplaats was dit voor de jonge vogels.

Een gierzwaluw paar komt ieder jaar terug naar hetzelfde nest. Ze zorgen dat het een veilig nest blijft. Afhankelijk van de omstandigheden passen ze het nest aan.

Is onze woning zo een veilige plaats voor ons en onze kinderen? Afgeschermd voor de gevaren van de buitenwereld? Houden wij die afscherming jaar in jaar uit in stand? Er zijn zoveel gevaren die ons en onze kinde-

ren omringen. Handelen vogels daarin dikwijls niet wijzer dan mensen? Is onze woning een nest bij het altaar? Een veilige plaats die er alleen is bij Gods Woord, in Gods huis. Davids moeder wierp David van het uur van zijn ontvangenis op de Heere. Hanna bad bij het altaar om Samuël. Ze voedde Samuël maximaal vier jaar op door te spreken over de God van het altaar. De vruchten van het altaar in tere vreze des Heeren dronk Samuël als het ware in met de moedermelk. Vanwege het altaar, vanwege de verzoening in Christus waar het altaar van sprak, begeerde Samuël met zijn ongeveer vier jaar niets anders dan in de tabernakel te wonen, de Heere te dienen. Waar voeden wij onze kinderen mee? De vrucht van het altaar is er in ruime mate in Gods Woord. Vinden wij daar ons leven? Ga uw kind toch niet voor op de weg die afvoert van het altaar, maar zoek met uw kinderen dat veilige nest bij het altaar.

Een beveiligd nest

Veel vogels hebben te maken met mensen die ze van het nest verjagen. Mensen die eieren uit het nest halen. In Israël mocht dat niet. Gods wet verbood een broedende vogel van het nest te jagen en de eieren weg te nemen. Gods zorg gaat over heel de schepping tot in het allerkleinste. In die zorg beveiligt de Heere zelf het nest van de zwaluw bij het altaar. Het zuchten van de schepping vanwege onze zonde wordt daarin getemperd. Het predikt de nieuwe schepping die er zal komen vanwege het offer van Christus, vanwege het kruisaltaar. Het is een voorrecht als uw huis een veilig nest is voor u en uw kinderen, waar Gods Woord steeds opnieuw opengaat. Waar Gods Woord richting geeft aan het persoonlijke en huishoudelijke leven. Maar daarmee verkeren we nog niet in een beveiligd nest. Voor een beveiligd nest is het bloed van Christus onmisbaar aan de posten van de deur van ons hart. Alleen als de Rechter van hemel en aarde dat bloed ziet, zal Hij met Zijn rechtvaardig oordeel aan ons en onze kinderen

Inhoud

- 1 Een zwaluwnest bij het altaar
- 2 De tijd verglijdt
- 3 Stem uit het verleden
- 4 Augustinus en het studentenleven (3)
- 5 Even maar...
- 6 Liederen om niet te vergeten
- 7 De Generale Synode van de NRC in Noord Amerika 2014
- 8 Noodhulp vluchtelingen via de gaarkeukens in Oekraïne
- 9 Boeknieuws
- 9 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 12 Kerkdiensten

voorbijgaan. Het zal wat zijn zo dicht bij het altaar geleefd te hebben en dan toch buiten de gerechtigheid van Christus te sterven. Dan zullen we eeuwig omkomen.

Als je je eigen zwakheid, zondigheid leert zien bij het licht van Gods Woord, dan kun je niet rustig voortleven. Je kunt zelf een veilige plaats hebben maar het is geen beveiligde plaats. Alles wat je probeert te doen schiet tekort. Niets van een mens zelf of de wereld kan een beveiligde plaats tot stand brengen. Is dat de nood in uw leven, voor uzelf en uw kinderen? Wat zijn de gevaren dan groot. In die gevaren dreigen ik en mijn kinderen rechtvaardig eeuwig om te komen.

In die nood klonk en klinkt Gods stem: Zie het Lam Gods dat de zonde

der wereld wegneemt. God heeft de weg uitgedacht tot redding, tot beveiliging. Het altaar predikt die weg. Nodigt goddelozen tot bekering. De Heere laat het uitroepen van boven het altaar: Laat u met God verzoenen. Wat een wonder als je hoort dat je kinderen niet kunnen buiten die beveiligde Schuilplaats, als je er zelf niet meer buiten kunt. Wat een wonder als je mag zien in het altaar, in die gekomen Zaligmaker de beveiligde plaats ook voor mij. Nog is er plaats bij het Altaar voor zondaren. Nog leren, naar het welbehagen van God om Christus' wil, zondaren het vol verwondering uitroepen met mond en hart: Bij Uw altaren, mijn Koning en mijn God.

Barendrecht,

L. Terlouw

vervoer, waaruit echt blijkt dat de tijd verglijdt.

“Schienenbus”

Om 14.00 uur vertrekken we met een kleine historische railbus, “de schienenbus”, vanaf station Kerkrade. We nemen plaats in de oude treinwagon en komen in Simpelveld aan.

Het oude stationsgebouw is altijd douanekantoor geweest. Hier vinden we ook de eerste grensoverschrijdende spoorbaan naar Duitsland. In het seinhuis zit nog steeds een wachter, die via staaldraden aangeeft of een trein mag vertrekken. Het is druk op het perron. De klok, perronborden, kleding van machinisten en conducteurs, alles herinnert aan de vorige eeuw. Een stoomlocomotief met wagons komt langs. Indringend klinkt de conducteursfluit.

Tijdens de koffie op het perronteras raken mijn vrouw en ik in gesprek met een medewerkster van de bibliotheek. Zij heeft deze middag, samen met de rondleidende gidsen, georganiseerd. Als ze hoort dat wij toeristen zijn, is ze een en al belangstelling. Ze stelt directe vragen en we komen vrijwel gelijk op onze gezindte, de kerk en het werk. ‘Bij ons, hier in Limburg, lopen de kerken leeg en is het heel moeilijk de jeugd vast te houden. Wat is úw kernboodschap als u ergens een lezing houdt?’

Apart dat je, onder een stralende naajaarszon, met een volslagen onbekende rooms-katholieke dame, spreekt over opvoeding, taak van het gezin, waarden en normen en het belang van de eeuwigheid. We zijn op reis...

Brief

Enige tijd geleden hoorde ik in Zeeland het volgende verhaal. Over de beperkte vervoers- en communicatiemogelijkheden, net na de waterramp. Nog maar zestig jaar geleden. Haast niet te geloven.

Een man en vader werkt in “Holland”, is de hele week van huis, komt ook soms op zondag niet thuis, vanwege de grote afstand die steeds moet worden afgelegd. Als er in 1955 op zondag een zoon wordt geboren, hoort hij dit via een telegram. De volgende dag reist hij af naar het zuiden. Een telegram, post, een brief, een aangezekende brief...

Hoe lang zullen jongeren nog weten waar het over gaat bij deze woorden? Nu gaat alles via de mail, sms, twitter en whats-app. Het duurt misschien niet zo lang meer of een kleinkind

De tijd verglijdt

September was de Monumentenmaand. Op 13 september was het Open Monumentendag. Dan kunnen gratis musea, bijzondere gebouwen, buitenplaatsen, tuinen, forten, kastelen en molens van Natuurmonumenten worden bezocht. Altijd weer de moeite waard, die speciale aandacht voor ons verleden, het cultureel erfgoed.

Dit jaar was het landelijke thema van de Monumentenmaand “Op reis”.

Met dit thema verbreedt de Open Monumentendag de horizon. “Op reis” laat mensen in september reizen, over land, over water en door de lucht. Het gaat echter niet alleen over toen; de verhalen van toen verklaren het aanzien van nu en inspireren ons voor de toekomst.

Begin september zijn we een dag in Limburg en bezoeken Kerkrade, waar we een historische treinrit maken... Terug in de tijd! Een drietal voorbeelden ter vergelijking van reizen en

Nu stellen we de navigatie in. Hoeven niets meer te doen, volgen blindelings het scherm en de stem van dit systeem.

vraagt: 'Opa, wat is een brief eigenlijk?' Nog moeilijker wordt het wanneer de dominee in de kerk spreekt over een schuldbrief. 'Heeft u, heb jij de schuldbrief al thuis gekregen?'

Wat blijkt dan het belang van uitlegen, verduidelijken en toelichten. In het gezin en op de kansel. Niet alleen de woordbetekenis, veel meer nog de diepere inhoud. In dit geval: het kennen van de Heere en van jezelf. Als een schuldig, zondig mens, zonder enig recht op leven en genade. Dan gaat het om de inhoud van de brief.

Leer mij de weg

Het is nog niet eens zo lang geleden dat we op reis gingen met alleen een adres, een wegenkaart en een Hollandse mond. Je zoekt de plaats waar je naar toe moet en vraagt de weg aan een voorbijganger wanneer je het niet meer weet. Je let scherp op, ziet elke zijweg en kruising en bent gericht op de eindbestemming. Borden, de kaart en hulp van andere weggebruikers zijn onmisbaar. U kent dit vast nog wel.

Nu stellen we de navigatie in. Hoeven niets meer te doen, volgen blindelings het scherm en de stem van dit systeem. Zonder nadenken. Het kan niet fout gaan. "Hij" brengt me er altijd, ook al is er mogelijk een kleine omweg. Toch staan we soms met dit systeem voor raadsels. Misschien werken dan de satellieten niet goed. Je zult in het Zwitserse bergland maar horen: 'Ga *hier* rechts', terwijl er naast je een ijzig diepe ravijn gaapt... Nee, in alle gevallen blindelings volgen is toch te gevaarlijk.

Hoe vergaat het de geestelijke reiziger in 2014? Steunt hij, zonder enige inspanning, met veel gemak, volledig op de hedendaagse middelen en mogelijkheden om z'n einddoel te bereiken? Of worstelt deze geestelijke pelgrim met de Bijbel als reisgids en 'alle hulp van Buiten' om al zoekend en vragend z'n eindbestemming te bereiken?

Wat spreken de Psalmen hier mooi over. Zoals David in Psalm 27:11 'Heere! Leer mij Uw weg, en leid mij in het rechte pad'. En in Psalm 32:8 waar hij hoort: '...en u leren van de weg, dien gij gaan zult'. Of in Psalm 119:33, waar deze koning dicht: 'Heere, leer mij den weg Uwer inzettingen'. Wat is hij verlegen om een Reisgids. Wat ziet hij uit naar de komst van Hem, Die Zelf de Weg is. Wat reist hij dan veilig. Dan zal de eindbestemming zeker zijn.

ds. I. Kievit
1887-1954

En zij bekeerden zich niet om Hem heerlijkheid te geven.

Openbaring 16: 9b

Hier is een algemene uitspraak van de waarachtige God, die alle eeuwen van kracht was. Maar deze onbekeerlijkheid wordt te algemener naarmate de oordelen van God zwaarder worden en het wereldeinde nadert. De Heere Jezus stelde eens een vraag om een ontkennend antwoord te geven: 'Doch de Zoon des mensen, als Hij komt, zal Hij ook geloof vinden op de aarde?'

De onbekeerlijkheid neemt toe. De verharding en zondedienst zal ongekende afmetingen aannemen, diepten van satan zullen openbaar worden, waarvan wij de grond niet kunnen peilen. Ja, zelfs als de mensen de dood zullen zoeken vanwege de benauwdheid en de angst, zullen zij zich niet bekeren. De vraag is weleens gesteld wat de elfde plaag was over Egypte en het antwoord is gegeven: De verharding van het hart. De mens in zijn waan wordt bezocht door het gericht; en om zijn zonde zal het oordeel van de verharding over hem komen, steeds meer. Temidden van de gerichtten kwam de oproep van de bekering. Het derde deel van de mensen was gedood, zo tekent Johannes, door vuur, rook en sulfen en... de overige mensen hebben zich niet bekeerd van de werken van hun handen. En als de zeven laatste plagen worden getekend dan lezen wij: 'En de mensen werden verhit met grote hitte, en lasterden de Naam van God, Die macht heeft over deze plagen; en zij bekeerden zich niet om Hem heerlijkheid te geven.'

En de Bruidskerk stemt in met het oordeel; en gaat tegelijk door met de wekstem, om bekering te doen horen met het eeuwig Evangelie.

Wie roept: Kom, Heere Jezus, die vraagt om de eindgerichten, want op andere wijze kan de heerlijkheid van Christus niet worden ingeluid. De wereld is in grote beroering en het ziet er niet naar uit dat de rust onder de volkeren van de aarde ook maar ten dele zal worden hersteld. De ganse wereld is in beroering en de antichristelijke machten roeren zich alom en zijn niet meer te binden. Maar ziet nu ook wat God in en door dit alles doet in Zijn gerichtten over een Godvergeten mensheid. De legers en strijdmiddelen van de Allerhoogste Zijn geweldig. Gods wagens zijn tienduizend, verdubbeld in getale. Het mag ons niet ontgaan, dat alle mensen over de gehele aarde, binnen het bereik van Gods gerichtten zijn. Men mag zeggen met Farao: 'Wie is de HEERE, Wiens stem ik gehoorzamen zou?'

'Ik zal Mij wreken van Mijn vijanden,' zegt God. Wie de genade verwerpt, vervalt aan het gericht. Geen troon ontkomt aan Gods ijzeren roede.

Ach, als u dan niet kunt vluchten van-God-weg, vlucht dan nog-tot-Hem, bij Wie milde handen en vriendelijke ogen zijn, van eeuwigheid af, in de Zoon van Zijn liefde. Indien u niet kunt weerstaan aan de kracht van Zijn gerechtigheid, vliedt tot de macht van Zijn genade, door u aan het recht gewonnen te geven. Er is haast bij! Gods dreigingen nemen toe, tot de dag van Christus' toekomst.

Augustinus en het studentenleven

De dorst van Augustinus naar waarheid bracht hem bij een levensbeschouwing die waardering leek te hebben voor de menselijke geest, het Manicheïsme. Deze sekte benadrukte de grote tegenstelling tussen de stoffelijke en de geestelijke wereld. Men zag verlossing als teruggeleid worden uit het stoffelijke bestaan tot het geestelijke. Belangrijke middelen hiervoor waren studie en ascese. Op deze manier lukte het de ziel uit het lichaam te redden.

Augustinus bracht het echter nooit verder als toehoorder. De vereiste ascetische levenshouding kon hij niet opbrengen. Hij had teveel levensvragen waarop het Manicheïsme geen antwoord kon geven. Ongeveer tegelijk met de afronding van zijn studie brak hij ook met deze sekte. Achteraf schreef hij over de Manicheërs: 'Ik belandde bij hoogmoedig uit het lood geslagen lieden (...) het kwam niet verder dan klank en tong gedruis: hun hart was leeg aan waarheid. En ze zeiden maar 'waarheid' en nog eens 'waarheid' en bleven mij maar voortdurend over waarheid praten, en in

hen was die waarheid nergens te vinden' (III, 10).

Geestelijke leegte

Augustinus kwam opnieuw terecht in een geestelijke leegte. 'Wat baatte mij dus toen mijn verstand dat in die wetenschappen gemakkelijk zijn weg vond, en wat baatte het mij, dat ik zoveel ingewikkelde boeken zonder enige steun van menselijke leermeesters wist te ontwarren, wanneer ik in de leer aangaande de godsdienst zo afschuwelijk en zo godslasterlijk dwaalde?' (IV, 31). 'En als ik over mijn God wilde denken, wist ik aan niets anders te denken dan aan stoffelijke massa's, want wat niet stoffelijk was, was naar mijn mening helemaal niets: daarin lag de voornaamste en vrijwel enige oorzaak van mijn onontkoombare dwaling' (IV, 19). 'Maar tot verstikkens toe zat ik vast en terwijl ik maar aan stoffelijke dingen dacht, drukten mij om zo te zeggen die stoffelijke massa's naar omlaag, en hijgend onder hun druk kon ik met mijn ademhaling niet bij de heldere en eenvoudige lucht van uw waarheid komen (IV, 21).

Naar Rome

Augustinus verliet Carthago en ging naar Rome. Hiervoor waren verschillende redenen. De belangrijkste reden was eigenlijk best bijzonder en ook tekenend voor het studentenleven in die dagen. 'De voornaamste, vrijwel enige beweegreden was deze, dat ik maar hoorde hoe de jongelieden zich daar bij de studie rustiger gedragen en onder een beter geregelde schooltucht staan, zodat ze niet links en rechts brutaal binnendringen in de school van iemand die hun leraar niet is, en er zelfs helemaal niet toegelaten worden als de leraar het niet goedkeurt. In Carthago daarentegen lijden de scholieren aan een walgelijke, niets ontziende bandeloosheid: onbeschaamd stormen ze naar binnen en met bijna dolzinnige driestheid verstoren ze de orde die een leraar zijn leerlingen heeft opgelegd om hen vorderingen te laten maken. Ze halen tal van onbehoorlijke streken uit met een onthutsende lomphheid, die wettelijk strafbaar zou zijn wanneer de gewoonte ze niet in bescherming nam' (V, 14).

Hij had teveel levensvragen waarop het Manicheïsme geen antwoord kon geven. Ongeveer tegelijk met de afronding van zijn studie brak hij ook met deze sekte.

In Rome kwam Augustinus in aanraking met de filosofische stroming van de sceptici. Ze leerden dat dé waarheid voor een mens niet te bereiken of te achterhalen was. Het hoogste wat een mens op zoek naar zekerheid kon bereiken was een zekere mate van waarschijnlijkheid. Ook hiermee kwam Augustinus niet veel verder!

Naar Milaan

Na korte tijd vertrok hij naar Milaan, een belangrijke stad. Het was de residentie van de keizer. In Milaan werd hij benoemd tot stedelijk leraar in de retorica. Deze wetenschap stond in die tijd in hoog aanzien. De kerkvader Ambrosius was in Milaan bisschop. Hij stond bekend als een beroemde redenaar. Augustinus, die nieuwsgierig was geworden, ging naar zijn preken luisteren. De belangrijkste reden was dat hij wilde genieten van de schoonheid van de redevoeringen van Ambrosius. Maar wat gebeurde?

Zijn biddende moeder Monica.

Augustinus werd getroffen door de waarheid! Steeds meer zag hij zijn leven in het licht van het Woord van God. Hij stuurde de vriendin met wie hij samenwoonde weg. Het werd hem tot zonde. Toch miste hij de kracht om ermee te breken. Een ander nam haar plaats weer in.

Bekering

Zijn beroep als leraar in de retorica ging hem steeds zwaarder wegen. Hij groeide naar een breuk toe. Hij sprak er met zijn vrienden over. Doorslaggevend werd het bezoek van Ponticianus, een kennis die in Afrika een hoge post bekleedde. Ponticianus vertelde hem dat veel mensen om God te dienen vrijwillig afstand hebben gedaan van alle weelde en werelds bezit. Toen Augustinus dit hoorde riep hij

ontroerd uit: 'Wat is er met ons aan de hand? Wat is dat? Wat heb je gehoord? De ongeleerden staan op en veroveren de hemel, en wij met onze geleerdheden zonder hart, kijk eens waar wij blijven wentelen in het vlees en het bloed!' (VIII, 19).

Het hoogste wat een mens op zoek naar zekerheid kon bereiken was een zekere mate van waarschijnlijkheid. Ook hiermee kwam Augustinus niet veel verder!

In hevige aanvechting liep hij huilend de tuin in. 'Ik ging languit liggen onder een vijgenboom - hoe weet ik

niet - en vierde de teugel aan mijn tranen, en de beken van mijn ogen braken los, een welbehaaglijke offerande voor U; en ik praatte uitvoerig tegen U, wel niet met deze woorden, maar wel in deze geest: 'En Gij, Heere, hoe lang nog? Hoe lang nog, Heere, zult gij steeds maar vertoornnd zijn? Wees onze oude ongerechtigheden niet indachtig!' Want door die oude ongerechtigheden - dat merkte ik - werd ik vastgehouden. En ik stiet maar klagende woorden uit: 'Hoe lang nog, hoe lang nog, dat 'morgen' en weer 'morgen'? Waarom niet meteen? Waarom niet op dit moment een eind aan mijn verfoeilijkheid?' (VIII, 28).

(slot volgt)

Capelle aan den IJssel, H.J. Agteresch

Even maar...

Niets nieuws

'Het is toch eigenlijk ongehoord, dat de Gereformeerde Gemeenten er een belijdenisgeschrift hebben bijgemaakt door hun leeruitspraken in 1931. En dat daardoor de prediking onder de stolp van de verkiezing is komen te staan'. Dat is een verwijt dat iedere keer weer gehoord wordt. Heel hardnekkig. Ik probeer me dat nu al jaren in te denken, maar werkelijk ik begrijp niets van dit verwijt. Een belijdenis bij onze belijdenis? Een stolp over de prediking? Hoe komt men toch steeds weer hieraan?

Het gaat om de vraag wie er nu wezenlijk zalig worden? Dat zijn Gods verkorenen, die allen en die alleen. Het gaat om de belijdenis van Dordt dat Gods genade vrij is; dat Hij die aan niemand schuldig is, ook niet aan afgezonderde verbondskinderen. Soevereine genade is immers hetzelfde als verkiezende genade. Wat wordt hier nu nieuws beleden anders dan wat Dordt zegt? Toch niets anders dan wat de Reformatie met haar *sola gratia* bedoelt? Het gaat om de waarheid van Gods vrije genade

in prediking en pastoraat. Wat is daaraan nu extreem of afwijkend? Ook het verzet hiertegen is trouwens ook niets nieuws.

'Want dit is geweest de gans vrije raad, de genadige wil en het voornemen van God de Vader, dat de levendmakende en zaligmakende kracht van de dierbare dood Zijns Zoons zich uitstrekken zou tot alle uitverkorenen, om die alleen met het rechtvaardigmakend geloof te begiftigen, en door ditzelve onfeilbaar tot de zaligheid te brengen...' (DL II, 8). Daar staat toch wezenlijk hetzelfde? Dus we blijven dit vrijmoedig belijden, door goed en kwaad gerucht. Ook aan verbondskinderen is de Verbondsgod niets schuldig: 'Deze genade is God aan niemand schuldig; want wat zou Hij schuldig zijn degene die Hem niets eerst geven kan, opdat het hem vergolden worde? Ja, wat zou God dien schuldig zijn, die van zichzelf niets anders heeft dan zonde en leugen?' (DL 3/4, 15). Dat bedoelt 1931 eenvoudig na te spreken. Niet als lege woorden, maar als beleefde zaken. Vrije genade in Christus Jezus. Het gaat toch om

het *genade*-verbond? En dan de stolp in de prediking. Dordt zegt duidelijk: 'Voorts, gelijk deze leer van de goddelijke verkiezing naar Gods wijze raad door de profeten, Christus Zelf en de apostelen, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament gepredikt is en daarna in de Heilige Schriften voorgesteld en nagelaten, alzo moet zij ook ten huidige dage, te zijner tijd en plaats, in de kerke Gods (...) voorgesteld worden met de geest des onderscheids en met godvruchtige eerbiedigheid, heiliglijk, zonder nieuwsgierige onderzoeking van de wegen des Allerhoogsten, ter ere van Gods heilige Naam en tot een levende troost van Zijn volk (DL I, 14). En daarom wordt er onder ons vrijmoedig verkondigd: '... dat de verdiensten van Christus van oneindige kracht en waardigheid zijn, overvloedig genoegzaam tot verzoening van de zonden van de ganse wereld'. (DL 2, 3). Het blijve daarom onder ons helder klinken: 'Het is door U, door U alleen, om het eeuwig welbehaagen'.

v. A.

Liederen om niet te vergeten

In de Bijbel nemen muziek en dichtkunst een grote plaats in. Met name in het Oude Testament vinden we veel liederen en poëzie. Naast de poëtische boeken Job, Psalmen, Spreuken, Hooglied en Klaagliederen, die geheel in dichtvorm zijn geschreven, gaven ook de profeten hun boodschap geheel of gedeeltelijk in dichtvorm weer.

De bekendste liederen, poëzie die op muziek wordt gezongen, vinden we in de Psalmen. Veel thema's uit de liederen elders in de Bijbel komen in het boek der Psalmen terug; soms vinden we letterlijke citaten uit de Psalmen in een of meerdere van de Bijbelliederen. Het bekende refrein uit Psalm 136:

Looft de HEERE, want Hij is goed, want Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid

vinden we ook in de Psalmen 18, 100, 103, 106, 107, 117 en 118, maar ook bij de intocht van de ark des Verbonds in Jeruzalem (1 Kron. 16:8-36), bij de inwijding van de Tempel van Salomo (2 Kron. 5:13), bij de dreigende oorlog in de tijd van Koning Josafat (2 Kron. 20:21) en bij Jeremia in de gevangenis (Jer. 33:11). Hiervan zijn meer voorbeelden te geven.

Dit onderstreept dat het boek der Psalmen een basisverzameling van de liederen in de Bijbel is:

ofwel de Psalm dichter citeert uit bestaande Bijbelliederen zoals het citaat uit het lied van Mozes (Ex. 15:2 in Ps. 118:14):

De HEERE is mijn Sterkte en Psalm, want Hij is mij tot heil geweest.

ofwel de Bijbellied-dichter citeert uit bestaande Psalmen, zoals het geval is bij het al genoemde refrein uit Ps. 136. Psalmen en Bijbelliederen zijn in alle tijden door diverse dichters bewerkt. De reformator Calvijn was de initiator van het Psalter van Genève met de psalmdichters Marot en Beza en de musici Bourgeois en Goudimel. Nederlandse synoden in de zestiende eeuw stelden voor het gebruik in de liturgie het door Datheen vertaalde Geneefse Psalter (1566) verplicht; zo heeft het in de gereformeerde kerk in ons land een plaats gekregen.

Ds. K. de Gier ("De Dordtse kerkorde", Houten, 1989) schreef bij het artikel wat over de gemeentezang gaat (art. 69 van de DKO), als toelichting:

'In navolging van Calvijn waren ook de gemeenten in de Nederlanden zeer huiverig voor kerkelijk gebruik van niet direct aan de Schrift ontleende gezangen.

(...) Samenvattend kan worden gezegd dat de Dordtse Synode 1618-1619 goedkeurde dat naast de psalmen Davids zes gezangen gezongen werden, die zakelijk gezien uit de Schrift waren genomen. Daarom werden ze ook geoorloofd geacht.

Alleen het gebruik van het gezang: O God, Die onze Vader zijt, werd aan de vrijheid der gemeenten overgelaten. Met de Morgenzang en de Avondzang ging het wat merkwaardig. Volgens de Dordtse Synode 1618-1619 mochten ook deze niet gezongen worden. Maar uitgevers van de psalmen en de liturgie bleven deze gezangen toch drukken. Ook werd er nog wel aan toegevoegd "Een eigen geschrift Davids". Het gevolg was dat de commissie voor de psalmberijming in 1773 ook de Morgenzang en Avondzang in de

psalmbundel opnam. Een gewoonte, die gebleven is tot de huidige dag'. De Bijbelliederen, die niet in artikel 69 van de DKO opgenomen zijn, bleven hierdoor minder bekend, hoewel zakelijk gezien de inhoud van deze liederen voor een groot deel in de Psalmen is terug te vinden.

Juist in tijden van boete en wederkeer is het goed om deze liederen te lezen en te zingen.

Toch is het zeer leerzaam om kennis te nemen van de diverse Bijbelliederen. Het lied van Mozes bij de doortocht door de Rode Zee en de daaraan voorafgaande geschiedenis vormen een sleutel om te verstaan hoe de HEERE Zijn volk verlost. Het leerdicht uit Deuteronomium 32 moest aan heel het volk worden geleerd, opdat zij de grote daden des HEEREN niet zouden vergeten. Deze liederen roepen op om weder te keren tot de HEERE.

Juist in tijden van boete en wederkeer is het goed om deze liederen te lezen en te zingen. Opdat wij niet vergeten dat de HEERE, de God van hemel en aarde machtiger is dan de goden van de wereld, die vergaat.

Eindhoven, J.P. van den Brink

Bovenstaand artikel is een bewerking van de inleiding op Bijbelliederen in een recent verschenen uitgave van de hand van J.P. van den Brink:

"Zijn Naam is Held. Zijn Naam is Heer" (Lucas Boeken, Tholen, 2014; ISBN 9789490165246).

In dit boekje zijn tien Bijbelliederen in Bijbelstudies toegelicht en van gespreksvragen voorzien, te weten:

Mozes	– Exodus 15, Deuteronomium 32, Openbaring 15
Debora en Barak	– Richteren 5,
Hanna	– 1 Samuël 22,
Jesaja	– Jesaja 5, Jesaja 12, Jesaja 26
Hizkia	– Jesaja 38
Habakuk	– Habakuk 3

De liederen zijn opnieuw gedicht op bestaande Psalmmelodieën.

Dit boek is bruikbaar om uit te leren en om uit te zingen in gezinnen en op verenigingen. Opdat wij de grote daden des Heeren niet zouden vergeten. Zijn Naam is Held. Zijn Naam is Heer.

De Generale Synode van de NRC in Noord Amerika 2014

De vergadering koos ds. J. den Hoed opnieuw tot voorzitter.

We schrijven 14 mei 1936. Op deze dag wordt de Synode van onze overzeese gemeenten gehouden in Paterson, in de nabijheid van New York. Ds G.H. Kersten die tijdens een bezoek van ongeveer zes weken de overzeese gemeenten bezocht en diende is ook aanwezig op de Synode aldaar.

De Synode besluit het verzoek te doen uitgaan naar Nederland om elkaars Synodi te bezoeken. Ds. Kersten belooft dit besluit te rapporteren en de vervulling ervan aan te moedigen. Aldus is geschied en daarom werd ook nu de reis gemaakt naar Amerika om de tweejaarlijkse Generale Synode van onze zustergemeenten in Noord-Amerika, the Netherlands Reformed Congregations, bij te wonen. Zoals gebruikelijk werd deze vergadering in Grand Rapids gehouden, op 17 en 18 september jl.

Op dinsdagavond 16 september werd in het kerkgebouw van de gemeente van Covell Avenue de bidstond gehouden voorafgaande aan de Synode. Ds. P.L. Bazen sprak uit Jeremia 6:16.

De Synodevergadering werd woensdagmorgen ook door ds. Bazen geopend namens de roepende kerk van Picture Butte. Hij sprak zijn blijdschap erover uit dat inmiddels drie studenten het onderwijs aan de Theologische School mogen volgen. Ook deelde hij mee dat iemand aangenomen was van het Boliviaanse zendingsveld om opgeleid te worden tot predikant aldaar. Het betreft ouderling Marco Rojas uit de zendingsgemeente van Loma Alta.

Deze was zelf als afgevaardigde van de kerk uit Loma Alta op de synodevergadering aanwezig en werd hartelijk toegesproken.

De vergadering koos vervolgens ds. J. den Hoed opnieuw tot voorzitter.

In vlot tempo werden de rapporten van de diverse deputaatschappen en de instructies uit de classes besproken. Een enkele greep uit de besprekingen en beslissingen:

- de financiële steun aan de scholen in Canada en de VS door Bijzondere Noden wordt zeer gewaardeerd, want de financiering van dit onderwijs blijft een punt van zorg.
- nagedacht is over de vraag hoe de Banner of Truth digitaal beschikbaar gemaakt kan worden voor belangstellenden. Het betreffende deputaatschap zal zich er nog op beraden.
- de Synode sprak unaniem haar verlangen uit dat het GBS een project uitvoert om de kanttekeningen bij de Statenvertaling toe te voegen aan de King James Bijbel.
- op onderwijsgebied wordt gedacht aan een co-coördinator, die een adviserende en coördinerende taak heeft richting onze Noord-Amerikaanse scholen, die zo ver uit elkaar liggen. Voor de directies van de scholen zal dit een verlichting geven van hun toch al zware taak. Deze persoon dient "met genade en gaven begiftigd" te zijn, aldus de vergadering.
- de Amerikaanse regering eist dat predikanten uit Nederland die in de VS willen preken in bezit dienen te zijn van een zgn. B1-visum.
- door een commissie is gewerkt aan een meer zorgvuldige weergave van de tekst van de Drie Formulieren van Enigheid. Dit heeft veel tijd en aandacht gekost, maar kan nu worden afgerond en verwerkt in de nieuw te verschijnen Psalter Books. Geprobeerd wordt of dit gedeeld kan worden met 'genabuurde' kerkelijke denominaties.
- naar aanleiding van het rapport van het Modern Media Committee werd uitvoerig gesproken over de zorgen en gevaren van open internet. Het belang van goede filters wordt opnieuw benadrukt. Het is wezenlijk dat deze zaken op huisbezoek terugkomen.
- in een tijd waarin mede door alle digitale ontwikkelingen het vermogen van onze jonge mensen om de Bijbel en daarop gegronde geschriften te lezen afneemt, adviseert de Synode, dat aan het leren lezen uit

de Bijbel door jonge kinderen zowel thuis als op school ruim aandacht wordt gegeven.

- uitvoerig werd gesproken over het zetten van preken op internet. De Synode houdt vast aan haar eerder ingenomen standpunt dat internet niet het medium is voor evangelisatie.
- tenslotte aanvaardt de Synode een voorstel van het moderamen dat als volgt luidde: "(a) in de lijn met het eerdere Synodebesluit uit 2002 met betrekking tot het plaatsen van preken op internet ontraadt de Synode ten sterkste om preken op internet te zetten. (b) De Synode moedigt kerkenraden aan te zorgen voor een eigen digitale bibliotheek voor preken. (c) De Synode erkent dat de plaatselijke kerkenraden de bevoegdheid hebben om te handelen in overeenstemming met het Synodale advies."

Nadat deze en andere zaken aan de orde geweest zijn is het tegen de middag van de tweede vergaderdag. Het was een intensieve, maar ordelijk verlopen vergadering. De datum voor de volgende Synode wordt gesteld op 28/29 september 2016. Norwich wordt aangewezen als roepende kerk. Op verzoek van ds. Den Hoed besluit de assessor-preses ds. C. Vogelaar de synodevergadering op de gebruikelijke wijze.

Het was goed de broeders te ontmoeten. We hebben wat mogen delen in de zorgen waar ook de gemeenten van overzee mee te doen hebben. De Heere geve onze broeders predikanten en ouderlingen van overzee in hun vele arbeid te mogen ervaren, wat de dichter van psalm 100 verwoordt:

*Want goedertieren is de HEER';
Zijn goedheid eindigt nimmermeer;
Zijn trouw en waarheid houdt haar kracht,
Tot in het laatste nageslacht.*

Noodhulp vluchtelingen via de gaarkeuken in Oekraïne

De gaarkeuken van de Joods Christelijke gemeente Beit Emed in Zhitomir (Oekraïne) verzorgen al sinds 1998 maaltijden voor de allerarmsten in de regio. De helft van de 600 dagelijkse maaltijden wordt betaald vanuit onze gemeenten.

Het Deputaatschap voor Israël en het Deputaatschap voor Hulpverlening in Bijzondere Noden werken hiervoor al jaren samen, waarbij laatstgenoemd deputaatschap voor de financiën zorgdragen. De meeste bezoekers van de gaarkeuken zijn van Joodse afkomst, maar ook anderen worden geholpen. Zij ontvangen een warme maaltijd en nemen brood mee voor thuis. De maaltijden worden begonnen met bijbellezen en gebed. In elk van de 13 plaatsen waar gaarkeuken zijn, belegt de Joods-Christelijke gemeente bijbelstudie bijeenkomsten. De mens zal immers bij brood alleen niet leven.

De situatie in Oekraïne is al langere tijd instabiel. In het oosten van het land, met name in de provincies Loehansk en Donetsk, vinden nog steeds gevechten plaats tussen separatisten en het Oekraïense regeringsleger. Dit heeft een grote vluchtelingenstroom naar de westelijke delen van het land op gang gebracht. De vluchtelingen, veelal moeders met kinderen (de mannen blijven achter), strijken neer in diverse dorpen en steden, waaronder in Zhitomir en Berdichev.

De vrouwen worden her en der gehuisvest maar moeten vaak ook zelf woonruimte huren. Omdat veel bankrekeningen geblokkeerd zijn, zijn velen van hen afhankelijk van hulp van de overheid. De Oekraïense overheid is echter zelf nauwelijks in staat om hierin te voorzien.

Zo schuilt achter ieder ontheemd gezin een verhaal. Zij hebben dringend hulp nodig en de Joods-Christelijke gemeente wil doen wat in haar vermogen ligt.

In Berdichev, 45 kilometer onder Zhitomir is een grote gaarkeuken van de Beit Emed gemeente die door ons gefinancierd wordt. De plaatselijke overheid heeft ds. Margulis gevraagd of hij vanuit de gaarkeuken de voedselvoorziening van 50 tot 100 gezinnen van vluchtelingen kan verzorgen. Dat heeft hij toegezegd en inmiddels eten 50 gezinnen mee. De financiële middelen voor deze extra maaltijden ontbreken echter.

Recent bezochten enkele bestuursleden van de SOEGG Oekraïne. Zij werden door ds. Margulis meegenomen naar enkele gevluchte gezinnen. Zij kregen daar vaak aangrijpende verhalen te horen.

Zo vertelde de vrouw van een baptistenpredikant dat zij met haar man en vier kinderen gevlucht was, maar dat haar man spoedig weer teruggekeerd was omdat separatisten - de vrouw sprak over terroristen - een kerkgebouw van een baptisten-gemeente in hun omgeving in brand hadden gestoken. De pro-russische groepen in Oost-Oekraïne zijn veelal fanatiek Russisch-Orthodox en dulden geen andere kerkgenootschappen naast de officiële Russische staatskerk.

Een andere moeder werd aangetroffen met een ziek kind. Er was geen geld voor medicijnen.

Zo schuilt achter ieder ontheemd gezin een verhaal. Zij hebben dringend hulp nodig en de Joods-Christelijke gemeente wil doen wat in haar vermogen ligt.

In overleg tussen ds. Margulis en onze deputaatschappen is besloten om hiervoor een beperkte noodhulpactie op te zetten. We willen in de komende twee maanden aan 100 gezinnen tweemaal een voedselpakket schenken. In dit voedselpakket zullen ook Bijbels en kinderbijbels meegeleverd worden. De totale kosten die hiervoor bedragen 10.000 euro. De hoop en verwachting is dat na twee maanden de situatie in het oosten zodanig verbeterd is dat de vluchtelingen kunnen terugkeren.

Helpt u mee deze nood te lenigen? Uw gift is welkom op IBAN NL52 INGB 0000 3074 47 van het Deputaatschap voor Hulpverlening in Bijzondere Noden, onder vermelding van "Gaarkeuken Oekraïne".

Namens het
Deputaatschap voor Israël,
J.J. de Jong
J.Seip

De maaltijd wordt begonnen met bijbellezen en gebed

Moeders met kinderen uit Oost-Oekraïne ontvangen een maaltijd in de Gaarkeuken van Berdichev

Een moeder met haar kinderen die gevlucht zijn uit het Oosten van Oekraïne, ontvangen een maaltijd in de gaarkeuken van Berdichev

BOEKENNIEUWS

**"Fabrieksgeheim";
Eeuwoud Koolmees; uitg. Mes,
Vierhouten; ISBN 978 905952 2084;
174 blz.; € 9,90.**

Het boek "Fabrieksgeheim" is uitgegeven ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum van de Stichting Bonisa Zending. Bonisa heeft altijd gewerkt onder minderheden in China. Dat zijn nog altijd de armste mensen onder de bevolking. Ze tellen economisch niet mee. Maar de Heere telt anders. Zo lezen we in 1 Korinthe 1:28: 'En het onedele der wereld, en het verachte heeft God uitverkoren, en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is, teniet zou maken'. Niet omdat Bonisa werkt, maar naar Gods welbehagen is het Woord gezegend. En

dat in harten van Chinezen die even zondig en onwaardig zijn als wij. Goed om dit te beseffen, door jong en oud. Voor onze (klein)kinderen is het goed om dit boek te lezen. Het gaat over een 15-jarig meisje. Ze moet naar een grote stad, duizenden kilometers van haar ouderlijk huis verwijderd om geld voor thuis te gaan verdienen. Juist deze weg wil de Heere gebruiken om haar met Zijn Woord in aanraking te brengen. Dit boek kan gelezen worden door kinderen vanaf 10 jaar. Door het kopen hiervan steunt u tevens het werk van de Bonisa Zending. Daarom van ganser harte aanbevolen.

Ede,

ds. A.A. Brugge

Jezus komt bij hen als ze bijeen zijn achter gesloten deuren. Ze zijn verschrikt en Christus gaat hen onderwijzen. Het woordje *moest* in vers 46 is een belangrijk woord in het tekstverband. Christus moest lijden. Hij moest van de doden opstaan. Dat woordje *moest* betekent dat het geschiedt volgens Gods eeuwige raad. Er moet in Zijn Naam gepredikt worden. De Heere wil een Kerk zalig maken. De Heere heeft bepaald hoe de Kerk zalig zal worden, door middel waarvan. Dat er een jonge dienaar zich aan de gemeente verbinden zal, vloeit uit Gods welbehagen voort. Dat is de diepste grond dat er gepredikt moet worden.

2. Hoe moet er gepredikt worden? Daar zijn boeken over geschreven en predikkunde is een vak op de Theologische School. De Heere zegt: 'er moet gepredikt worden'. Heel kort: 'gepredikt'. Het Griekse woord zegt: 'zoals een heraut doet'. Een heraut die de boodschap van zijn koning luid verkondigt. De eerste taak van een dienaar des Woords is prediken, luid verkondigen. Er moet gepredikt worden in Zijn Naam. Dat wil zoveel zeggen als: 'in Zijn arbeid, op grond van Zijn arbeid, op Zijn Naam'. Dus prediken in Zijn Naam is prediken in de gemeenschap met de Heere Jezus. We moeten ons gronden op de middelaarsarbeid van Christus. Zoek als prediker in het gebed veel de gemeenschap met Christus.

3. Wat moeten de discipelen prediken? Er zijn veel antwoorden te geven op de vraag wat er gepredikt moet worden. De Bijbel moet gepredikt worden. Anderen zeggen: 'Adam en Christus of Wet en Evangelie'. Het is allemaal goed, maar laten we ons houden bij wat Christus zegt: 'bekering en vergeving der zonden'. Bekering betekent hier een volkomen en ontzaglijke ommekeer; het mag ook vertaald worden met berouw. Berouw en ...vergeving der zonden. Dat is de andere pool. Er moet aan een zondaar verkondigd worden vergeving der zonden in Zijn Naam. Dan mag een predikant weleens ingenomen worden door de schoonheid, dierbaarheid en gepastheid van deze uitnemende Zaligmaker.

4. Waar moet er gepredikt worden? Waar moeten Gods knechten naar toe? De discipelen krijgen de opdracht te prediken onder alle volken, beginnende van Jeruzalem. Als ze ergens bang voor waren dan was het wel voor Jeruzalem. Op de Pinksterdag is die vrees verdwenen.

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK AANGENOMEN

Naar Lethbridge (Canada):
ds. A.A. Brugge te Ede.

BEROEPEN

Te Barneveld-Zuid:
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
Te Drachten: ds. P. Melis te Ermelo;
Te Rotterdam-Alexanderpolder:
ds. R.A.M. Visser te Terneuzen;
Te Woerden:
ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer.

BEDANKT

Voor Beekbergen:
ds. G. van Manen te Elspeet;
Voor Dirksland: ds. J.M.D. de Heer
te Middelburg-Centrum;
voor Leiderdorp:
ds. A.J. de Waard te Utrecht.

■ BEVESTIGING EN INTREDE KANDIDAAT/ DS. P.D. DEN HAAN IN THOLEN

De bevestiging

Het was woensdag 27 augustus een blijde dag voor de gemeente Tholen daar ze weer een eigen herder en leraar mocht ontvangen in de persoon van kandidaat P.D. den Haan.

De bevestigingsdienst werd geleid door ds. A. Moerkerken. Hij nam als tekst Luk 24:27.

Het thema was: 'De evangelieprediking'.
Ds. Moerkerken stond stil bij:

1. dat er gepredikt moet worden;
2. hoe er gepredikt moet worden;
3. wat er gepredikt moet worden;
4. waar er gepredikt moet worden.

1. De opdracht van de evangelieprediking geeft Christus aan Zijn jongeren.

Dan mag Petrus staan met de elven, aangegord door de Heilige Geest. Hij predikt in Christus' Naam bekering en vergeving der zonden. Zo moet gepreekt worden, vandaag 2014 en tot aan de einden der aarde en in het vissersdorp Tholen.

Na het lezen van het formulier tot bevestiging klonk het: 'Ja, ik van ganser harte'. Aan de handoplegging namen naast de bevestiger deel: ds. E. Bakker, ds. P. Mulder, ds. G.J. van Aalst en ouderling D. den Haan, de vader van de kandidaat. Daarna spreekt ds. Moerkerken - nu dominee - Den Haan hartelijk toe en merkt daarbij op dat de Heere een Waarmaker is van Zijn Woord. Verder richt hij enkele woorden tot mevr. Den Haan, de kinderen en de familie. Ook kerkenraad en gemeente worden toegesproken. God heeft altijd een bedoeling als Hij Zijn knechten zendt. De gemeente wordt opgeroepen zich biddend onder de bediening van haar nieuwe predikant te stellen.

De intrede

's Avonds deed ds. Den Haan zijn intrede in de gemeente van Tholen.

Als tekst had hij genomen Jeremia 1:9 en 10.

Het thema was: De Heere roept Jeremia tot het ambt.

1. afgezonderd tot het ambt;
2. toegerust voor het ambt;
3. gesteld in het ambt.

1. Als de Heere Jeremia roept, zegt Hij dat hij al gekend en afgezonderd is van voor de geboorte. Jeremia maakt bezwaar. Om Jeremia te bemoedigen laat de Heere hem een gezicht zien. In dat gezicht steekt de Heere Zijn hand uit en roert zijn mond aan. Met dit teken wil de Heere nog eens laten zien en voelen dat hij maar na te spreken heeft wat Hij ingeeft. De Heere wil als het ware zeggen: 'Jeremia, uw mond is van Mij, u komt in Mijn dienst. Ik weet wie Ik roep. Ik weet dat u zonder kennis bent, dat u zwak bent en bang, maar Ik zal u helpen en uitredenen. Daarom zonder Ik u niet alleen af, maar zal u ook toerusten'.
2. Jeremia had gezegd: 'Zie eens op mij, wie ik ben. Ik ben jong en kan niet spreken'. Maar nu zegt de Heere: 'Zie nu eens op Mij, zie eens wie Ik ben. Ik ben met u en niemand zal u kunnen tegenstaan. Ik leg Mijn woorden in uw mond. U hoeft alleen maar Mijn woorden na te spreken'. Zo is het ook met uw dienaar. Als het goed is, komt hij niet met zijn eigen woord maar met Gods Woord. Mijn woorden... ze

spreken van uitrukken, afbreken, verderven en verstoren, maar ook van bouwen en planten. Dat is de derde gedachte: gesteld in het ambt.

3. 'Zie, Ik stel u te dezen dage over de volken en over de koninkrijken'. In dat woord zit kracht, zit macht. Het is alsof de Heere zegt: 'Ik geef u de volken over om uit te rukken'. Uitrukken ziet op een plant die uit de grond gerukt wordt en dan zien we de wortel. De woorden moeten ook afbreken. Maar het gaat nog verder. Dat woord zal mensen verderven, van de wortel afsnijden. Verstoren, omverwerpen, klein maken. Maar dan komen de woorden '...ook om te bouwen en te planten'. Mensen gaan zien wie ze zijn. Ze worden ook afgebroken en afgesneden van hun wortel, maar hun wordt die enige Naam ter zaligheid in de prediking geopenbaard. Ze worden gezet op het enige fundament Jezus Christus. Ds. Den Haan eindigt met de wens dat een Drieenig God verheerlijkt mag worden. Om zo alleen door de kracht uit die God het dienstwerk te mogen doen.

Na de preek sprak ds. Den Haan nog een dankwoord uit. Hij bedankte zijn bevestiger, ds. Moerkerken. Verder bedankte hij het curatorium, de docenten en studenten van de Theologische School, de familie en in het bijzonder zijn vrouw voor alle steun en liefde. Hij hoopt dat de Heere samen met de kinderen een goede tijd zal geven in Tholen. De kerkenraad en de gemeente worden bedankt voor de goede ontvangst, alsmede ieder die heeft meegewerkt om deze dag goed te doen verlopen.

Vervolgens zijn er toespraken van ds. E. Bakker, namens de classis Tholen en de Particuliere Synode Zuid, ds. G.J.N. Moens namens het curatorium en student W.A. Zondag namens de studenten van de Theologische School. Burgemeester W. Nuis spreekt namens het gemeentebestuur, ds. A. den Boer namens de plaatselijke kerken en tenslotte ouderling C.J. Kot namens kerkenraad en gemeente.

Kerkenraad Geref. Gemeente Tholen

■ 25-JARIG AMBTSJUBILEUM DS. G.M. DE LEEUW

Zaterdag 6 september was het een denkwaardige dag voor onze herder en leraar ds. G.M. de Leeuw met zijn vrouw, hun kinderen, kleinkinderen en achterkleinkind. Op die dag was het precies 25 jaar geleden dat hij intrede deed in zijn

eerste gemeente Barneveld (1989).

Na Barneveld volgden van de Netherlands Reformed Congregation de gemeenten Lethbridge (1997) in Alberta (Canada) en Rock Valley (2001) in Iowa (USA).

Vanuit de gemeente Rock Valley was de weg terug naar het vaderland omdat het beroep van de gemeente Ridderkerk (2007) werd aangenomen en twee jaar geleden naar de gemeente Opheusden (2012).

Ter gelegenheid van dit gedenkwaaardige feit werd door onze kerkenraad op zaterdag 20 september een receptie aangeboden. 's Morgens was er een receptie voor genodigden waarop veel kerkenraden en broeders predikanten aanwezig waren, evenals de vier zoons van het echtpaar ds. De Leeuw, die hiervoor vanuit Alberta waren overgekomen.

Namens de classis Utrecht en als consulent sprak ds. M. Mondria de jubilaris hartelijk toe naar aanleiding van Gen. 32:10a: "Ik ben geringer dan al deze wel-dadigheden en dan al deze trouw, die Gij aan Uw knecht gedaan hebt". Hij liet ds. G.M. de Leeuw toezingen psalm 119 vers 25: Gedenk aan 't woord, gesproken tot Uw knecht, waarop Gij mij verwachting hebt gegeven.

Ds. G.M. de Leeuw bedankte zijn vrouw en kinderen, al de genodigden en ook ds. M. Mondria voor de gesproken woorden. Tot slot gaf hij nog op psalm 72:11 te zingen: "Zijn naam moet eeuwig' eer ontvangen".

In de namiddag was de receptie voor onze gemeente. Er was een overweldigende belangstelling om onze herder en leraar en zijn vrouw te feliciteren en Gods zegen toe te wensen.

Zondagmorgen 21 september stond dominee naar aanleiding van dit gedenkwaaardige feit in een herdenkingsdienst stil bij psalm 115 vers 1: *Niet ons, o HEERE, niet ons, maar Uw Naam geef ere, om Uwer goedertierenheid, om Uwer waarheid wil.*

Met als thema: Een Gode welbehaaglijke bede.

1. Het verlies van eigen naam;
2. Het verhogen van Zijn Naam;
3. De daarbij gevoegde redenen.

1. Het zoeken van eigen eer als gevolg van onze diepe val in Adam. Er aan ontdekt te moeten worden om eerrovers Gods te zijn. Ook in ambtelijke verrichtingen. Zelfbedoelers. Israël zo menigmaal afgeweken met de afgodendienst. Daarover in de schuld gebracht. Niet ons, o Heere, niet ons. Dat eigen ik moet er gedurig aan.
2. Gods heilige ijver voor Zijn Naam.

Derde gebod, bede Onze Vader: Uw Naam worde geheiligd. David verslaan van Goliath in de Naam des Heeren, 1 Sam. 17:45. De toevlucht tot die Naam in Spr. 18:10. De Naam Jezus Christus tot zaligheid van verlorenen. De opdracht tot verkondiging van deze enige Naam onder de hemelen gegeven tot zaligheid. Het geloof in deze Naam en het behoud erdoor. Deze Naam in alle gebrek mogen verkondigen in de achterliggende 25 jaar op onderscheiden plaatsen in deze wereld. Daar is vrucht op geschonken. Hoe en waar weet de Heere en zij die het betreffen.

3. Gods goedertierenheid en waarheid mededeelbare eigenschappen. Zijn goedheid die het al te boven gaat en tot in eeuwigheid duurt. Daarom ook alleen God de eer en Zijn heilige Naam en niet de mens. Zijn waarheid

waar Hij is de God der waarheid. Hoe ligt dat verborgen in het Woord. Hoe moet ons dat steeds ontsloten worden. Maar hoe dierbaar is dan ook dat Woord der waarheid. Hoe dierbaar Hij Die is de Weg en de Waarheid en het Leven. Een waarheid achter de waarheid. Hoe vele malen maakte Hij het onmogelijke mogelijk. Ook het preken in een andere taal. Hoe blijft ook de bede voor het toekomstige: Zend Heere, Uw licht en Uw waarheid.

Aan het einde van de dienst sprak ouderling M. van Dam namens kerkenraad en gemeente de jubilaris, zijn vrouw en kinderen toe naar aanleiding van Psalm 18:31 en gaf tenslotte op om de dominee toe te zingen Psalm 119:22 en 24.

Namens de kerkenraad,
J. Willemsen, scriba

TIJDELIJKE HUISVESTING CENTRAAL BUREAU TE WOERDEN

In de periode van oktober 2014 t/m januari 2015 zal het Centraal Bureau gerenoveerd worden. Tijdens deze periode is het Centraal Bureau op een andere locatie gehuisvest (op loopafstand van het huidige pand). Vanaf **14 oktober 2014** is het tijdelijke adres: Centraal Bureau Gereformeerde Gemeenten, Watermolenlaan 4, 3447 GT Woerden. Telefoonnummers blijven ongewijzigd. In verband met de verhuizing is het Centraal Bureau heden slechts beperkt telefonisch en per e-mail bereikbaar. Van **10 t/m 13 oktober** is het CBGG telefonisch en per e-mail helemaal niet bereikbaar

BERICHTEN

■ THEMADAG 'NIEUWE REGELS, NIEUWE KANSEN?!'

Per 1 januari 2015 gaat er veel veranderen op het terrein van de langdurige zorg, jeugdzorg arbeid. Daarom organiseert Helpende Handen op **zaterdag 15 november** een themadag om haar leden, diaconieën en andere belanghebbenden te informeren over deze ontwikkelingen. Doel van deze dag is om handvatten en tips te geven om met de maatregelen om te kunnen gaan. De vraag die centraal staat, luidt: 'Hoe kan, gegeven de omstandigheden, de juiste zorg en werk gevonden worden?'

C.A. Oosterwijk, SGP-wethouder te Krimpen aan den IJssel, zal ingaan op de veranderingen die per 1 januari 2015 van kracht zullen zijn. Vervolgens zal in workshops concreet en praktisch ingegaan worden op de mogelijkheden om met de maatregelen om te gaan. Deze themadag is belangrijk voor iedereen die in zijn/haar omgeving te maken heeft met mensen met een beperking. De overheid verwacht namelijk steeds meer van het netwerk wat om deze mensen heen staat. Daarom zijn familieleden van mensen met een beperking, ambtsdragers, mantelzorgers en vrijwilligers van harte uitge-

nodigd deze bijeenkomst bij te wonen.

Locatie: kerk Geref. Gemeente te Gouda, Nieuwe Gouwe Oostzijde 2b.

Tijd: 10.00 - 15.00 uur.

Kosten: gratis voor leden van Helpende Handen, niet-leden betalen € 17,50.

Aanmelden en meer informatie: www.helpendehanden.nl/themadag of (0348 48 99 70).

■ HERVORMINGSVOND TE GOUDA

Hervormingsdag. Al weer honderden jaren geleden, maar vandaag de dag nog steeds actueel. Ook Zin-in wil hier graag aandacht aan schenken. Want hebben wij niet allemaal een bezinnende hervorming nodig in deze tijd van kerkelijke verdeeldheid? Op **zaterdag 25 oktober** denkt ds. G. W. S. Mulder met ons na over het thema: één geloof, één Kerk. Niet alleen woorden zullen dit thema vormgeven: jongerenkoor 'Jesaréla' o.l.v. M. van der Zwan en instrumentaal ensemble 'Intermezzo' zorgen voor een muzikale bijdrage. Iedereen is op deze hervormingsavond welkom in de Sint-Janskerk, Achter de Kerk 16, Gouda.

Kerk open: 19.00 uur. Aanvang: 19.30 uur. Toegang: € 5,-.

■ ZANGAVONDEN

Alblasserdam

Psalmzangavond met bovenstem op **zaterdag 18 oktober**, aanvang: 19.30 uur, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Alblasserdam, m.m.v. Pieter Heykoop, orgel en bovenstemgroep Hardinxveld-Giessendam. Ds. B. van der Heiden verzorgt de opening, een meditatie en de sluiting.

Kapelle

Concert op **vrijdag 24 oktober**, aanvang: 19.30 uur, in de Hervormde Kerk te Kapelle, t.g.v. het 20-jarig bestaan van mannenkoor Elim te 's-Gravenpolder, m.m.v. dit koor, organist Joost van Belzen, muzikale begeleiding door organist Pieter Bakker en strijkorkest. Opening en sluiting door ds. S.W. Janse.

Vlissingen

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 11 oktober**, aanvang: 19.30 uur, in de Grote of St. Jacobskerk van Vlissingen, m.m.v. het Chr. Kamper Mannenkoor DEV en organist Marco den Toom. Leiding: ouderling A.C. Hage uit Vlissingen. Collecte t.b.v. de MAF.

KERKDIENSTEN

■ ZONDAG 12 OKTOBER 2014

Aagtekerke 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. M.J. van Gelder; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Arnhem 17.00 uur ds. K. Boeder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Beekbergen 19.00 uur ds. A. Schot; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur ds. M. Joosse; Bodegraven 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 15.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Borssele 14.00 uur ds. C. Sonneveld; Boskoop 15.30 uur ds. H. Paul; Brakel 14.30 uur ds. M. Karens; Breda 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 18.30 uur stud. M.H. Schot; Delft 19.00 uur ds. G. Clements; Deventer 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Dinteloord 14.30 uur ds. J. van Belzen; Dirksland 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Doetinchem 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 16.30 uur ds. H. Hofman; Eindhoven 10.00 en 16.30 uur ds. J. Driessen; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 18.00 uur ds. A.P. Baaijens; Ermelo 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 18.30 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Hilversum 10.00 en 16.00 uur stud. H. van der Heiden; Hoedekenskerke 10.00 en 14.30 uur stud. M.H. Schot; Hoofddorp 18.30 uur ds. J.S. van der Net; Hoogeveen 19.00 uur ds. J.B. Zippro; Houten 10.00 en 17.00 uur (H.D.) ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. J. IJsselstein; Kapelle-Biezeling 10.00 uur ds. M. Golverdingen en 15.00 uur ds. C.J. Meeuse; Katwijk

aan Zee 10.00 en 16.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Klaaswaal 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. S.W. Janse; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Lelystad 16.00 uur stud. H. Brons; Lisse 10.00 uur ds. G. Heijkamp en 18.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Meeuwen 19.00 uur ds. L. Blok; Meliskerke 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwer ter Aa 10.00 en 19.00 uur stud. W.A. Zondag; Nijkerk 18.30 uur stud. H. van der Heiden; Nunspeet 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. A. Schot; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Ouddorp 18.30 uur ds. C. Harinck; Poederroijen 14.30 uur ds. P. Mulder; Poortugaal 9.30 uur (H.D.) ds. C. Neele en 19.00 uur ds. W. Silfhout; Poortvliet 14.30 uur ds. E. Bakker; Puttershoek 19.00 uur (openb.bel.) ds. C. van Ruitenburg; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Rijssen-Noord 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 9.30 uur ds. C. Harinck; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. J. Mijnders; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. L. Terlouw; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Sliedrecht 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. J.M. Kleppe en 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 19.15 uur ds. H. Hofman; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. J. Schipper; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. P. Mulder;

Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Utrecht 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 18.00 uur ds. M.J. van Gelder; Veenendaal 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 uur ds. H. Paul en 15.30 uur ds. W. Harinck; Waarde 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 18.00 uur ds. M. Golverdingen; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 15.30 uur ds. A. Verschuure; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. D.W. Tuinier; Westzaan 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. A.J. Gunst; Wierden 15.00 uur ds. A. Schreuder; Woerden 15.00 uur stud. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Krimpen; Zwolle 9.30 en 19.00 uur stud. H. Brons.

■ DINSDAG 14 OKTOBER 2014

Amsterdam-Noord 19.30 uur ds. G.J. Baan; Borssele 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Dirksland 19.30 uur ds. G. van Manen; Herkingen 19.30 uur ds. M. Karens; Kampen 15.30 uur (huw.bev.) ds. J. IJsselstein; Lisse 19.45 uur ds. J. Schipper; Naaldwijk 19.45 uur ds. W. Silfhout; Oosterland 19.30 uur ds. J. van Belzen; Opperdoes 19.30 uur ds. A.J. Gunst; Poederroijen 19.30 uur ds. M. Mondria; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Uddel 19.30 uur ds. G. Mouw.

■ WOENSDAG 15 OKTOBER 2014

Aalburg 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 19.30 uur ds. W. Visscher; Barneveld-Zuid 19.30 uur (H.D.) ds. G. Beens; Berkenwoude 19.30 uur ds. F. Mulder; Brakel 19.30 uur ds. L. Blok; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. S. Maljaars; Hendrik-Ido-Ambacht 14.30 uur (huw.bev.) ds. M. Joosse; Mijdrecht 19.30 uur ds. A. Schot; Nieuwdorp 19.30 uur ds. M. Mondria; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. B.J. van Boven; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. H. Hofman; Nunspeet 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. G. van Manen; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Oude-Tonge 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Puttershoek 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Rijssen-West 19.30 uur ds. J. van Laar; Scherpenisse 19.30 uur ds. E. Bakker; Soest 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. D. de Wit; Veen 19.30 uur ds. G. Pater; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. A. Vermeij.

■ DONDERDAG 16 OKTOBER 2014

Apeldoorn 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Arnhem 19.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Barneveld-Centrum 13.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Bodegraven

19.30 uur ds. G.J. Baan; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. W. Silfhout; Dinteloord 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; 's-Gravenpolder 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. A. Schot; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. A. Verschuure; Kampen 19.30 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 13.45 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 13.45 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 13.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg; Middelburg-centrum 13.45 uur (huw.bev.) ds. J.M.D. de Heer; Oud-dorp 19.30 uur ds. E. Bakker; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. J. van Belzen; Scheveningen 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Spijkenisse 19.45 uur ds. M. Karens; Tricht-Geldermalsen 13.30 uur (huw.bev.) ds. P. Mulder.

■ VRIJDAG 17 OKTOBER 2014

Amersfoort 14.15 uur (huw.bev.) ds. W. Visscher; Barneveld-Centrum 13.45 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; 's-Gravenpolder 14.15 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Haamstede 15.00 uur (huw.bev.) ds. R.A.M. Visser; Houten 14.15 uur (huw.bev.) ds. C.G. Vreugdenhil; Krabbendijke 14.00

uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Nunspeet 13.45 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Oosterland 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Belzen; Rhenen 14.15 uur (huw.bev.) ds. G. Hoogerland; Rijssen-Zuid 13.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Uddel 14.30 uur (huw.bev.) ds. G. Mouw.

■ EVANGELISATIEMENKOMSTEN ZONDAG 12 OKTOBER 2014

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinseselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

De HEERE bewaart de eenvoudigen.
Psalm 116:6a

Met droefheid geven wij er kennis van dat de Heere uit dit leven heeft weggenomen onze oud-amtbroeder

L.J. van Bale

Van 1968 tot 2004 heeft hij onze gemeente(n) met grote trouw en liefde geëindigd in het ambt van diaken.

De Heere sterke en trooste zijn vrouw, de kinderen en kleinkinderen in dit verlies. Hij heilige de roepstem aan ons aller hart.

De kerkenraden van de Gereformeerde Gemeenten te

Capelle aan den IJssel Middelwatering: ds. W. Silfhout, *preses*
K. Bel, *scriba*

Capelle aan den IJssel West: H.T. Groenendijk, *preses*
B. Agteresch, *scriba*

Capelle aan den IJssel, 24 september 2014

 VAN STAVEREN
Begravenisverzorging
Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn
Dag en nacht bereikbaar, in elke regio
(0172) 23 33 38
Wij verzorgen alleen begravenissen

in- en verkoop
THEOLOGISCHE BOEKEN
www.boekhandelversprille.nl
 Boekhandel en antiquariaat Versprille
Noordweg 11 Krabbendijke.
0113-502004. Maandag gesloten

EL SPEET, teh. vanaf heden,
2 pers.vak. huisje. €175,00
p.w.inf.0577492164 / 0649604844

Te huur voor 1 pers. / te koop chalet
met CV in Nunspeet. 06-13782248

TE KOOP: Goed onderhouden
uitgebouwde Middenwoning
(4 slaapk.) in Boskoop met veel groen.
Vlakbij kerk, school en winkels. Zeer
concurrerend geprijsd, meer weten?
Kijk op www.funda.nl en zoek op 'lr.
Egbertsstraat 2'
of bel 06-26769281.

 HARKES
Begravenissen
Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop
www.harkesbegravenissen.nl
Wij verzorgen alleen begravenissen
0172 - 21 21 22

38^e SCHIPPERSBOEK

Nieuw!

Trouw moet blijken

Rob Olfers monstert aan als stoker op de City of Dover, op weg naar Zuid-Amerika. Als het schip door een ontplofende zeemijn vergaat, klautert hij samen met Lundale op een vlot. Er ontstaat een vriendschapsband voor het leven ...

€ 13,95

Wordt ook abonnee en u betaalt € 9,95 per deel.
Abonneren kan ook in onze stand op Wegwijs 2014.

uitgeverij en boekhandel
'de Ramshoorn'

Lange Vorststr. 21 Goes
Tel. 0113-221909
info@ramshoorn.nl
www.ramshoorn.nl

Verkrijgbaar bij de boekhandel

Hierbij bestel ik:

- ..... ex. **Trouw moet blijken** - à 13,95
 Abonnement op de Schippersserie à 9,95 per deel ipv 13,95
(elke 2 mnd nieuw deel, keuze uit verschenen delen)

Naam .....
Adres .....
Postcode .....
Woonplaats .....
Telefoonnr. ....

Bon, in envelop zonder postzegel, zenden aan:
De Ramshoorn, Antwoordnummer 860, 4460 WB Goes

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641

Bgg.: (06) 53638114

24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begrafenissen
www.wegenaar.nl

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie
aan kinderen, jongeren
en volwassenen bij o.a.:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

 Praktijk den Uijl
psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gespreklocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

Lekker naar Texel...

WEEKEND/
MIDWEEK €119*
WEEK €149*

De Verrassing
Bungalowpark

www.deverrassing.nl of bel 0222 31 89 06

* Vanaf prijs, geldig buiten de schoolvakanties, tot de herfstvakantie 2014

AMBTSKLEDING...

Klamar's
FASHION

's-Gravenstraat 63 | 4431 AB 's-Gravenpolder
0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
info@klamarsfashion.nl | www.klamarsfashion.nl

ADVIES AAN HUIS MOGELIJK!

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus Eminent
Domus Monarke
Cantilena enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

 Stolk Orgels

NIEUWERKERK A/D IJssel
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbedijkje
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

BBV Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12
www.barneveldsebegrafenisvereniging.nl

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20

 Dagbesteding
Op eigen sfeer

De Betuwehof Zorg
Dagbesteding ouderen - Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 - 6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

Deel uw zegeningen

Veel vrouwen in Pakistan gaan niet naar school. Bijzondere Noden zorgt ervoor dat jonge vrouwen leren lezen en schrijven. Als ze afgestudeerd zijn, krijgen ze ook andere christelijke lectuur mee.

Bijzondere Noden ondersteunt namens de leden van de Gereformeerde Gemeenten structurele projecten in meer dan 20 landen. Uw bijdrage geeft ons de mogelijkheid om samen onze zegeningen te delen.

www.bijzondereboden.nl
IBAN NL52 INGB 0000 307447

bijzondere noden
handen van de kerk

Deputaatschap tot Hulpverlening
in Bijzondere Noden van
de Gereformeerde Gemeenten

**KEUKENHOF
SLIEDRECHT**

De specialist in
handgemaakte keukens.

*Maatwerk in landelijke
style!*

Bezoek onze showroom of kijk op
www.keukenhof-sliedrecht.nl

Leegwaterstraat 25
3364 AE Sliedrecht.

Tel: 0184-422297

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Yerseke – Ger. Gem.
D.V. zaterdag 11 okt. - 19.30 uur
Datheensamenzangavond
Organist: Pieter Heykoop
Leiding: Ds. C. van Krimpen

**SHG biedt u
passende zorg**

Uitgaande van de
Gereformeerde Gemeenten in
Nederland biedt de SHG zorg
die aansluit bij uw manier van
leven. Bijbelse normen en
waarden vormen daarin de basis
voor uw en onze
dagelijks levenshouding en
mediagebruik.

Kraamzorg

Bel **0187-4891 73**
b.g.g. 0342-492155
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
en van 13.00 - 15.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Thuiszorg

Bel **0166-6526 05**
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Curadomi
thuiszorg

Hulp bij het opstaan
en aankleden, douchen,
aantrekken van een
steunkous of het doen
van het huishouden?

Onze christelijke
zorgverleners zijn
er graag voor u!

0900 258 2583
curadomi.nl

Curadomi is onderdeel van Lelie zorggroep

Voor Verantwoorde Boeken!
www.derooboeken.nl

078-6124081

SCHOONHOVEN ZILVERSTAD

JA, IK WIL...
EEN RIKKOERT RING GRATIS

SETPRIJS INCL.
DIAMANT € 1347,-

De voordeligste ring
GRATIS
U betaalt:

€ 719,-*

* Prijswijzigingen voorbehouden.

Huismerk: keuze uit meer dan 200 modellen.

UNIEKE TROUWRINGENGALERIE
met meer dan 1000 ringen!

Exclusief dealer van o.a.: Acredro, Aller, Colom,
Desiree, Martinshof en Saint Maurice.

Alle overige merken 10% KORTING (m.u.v. Acredro)

HAVEN 1-13
SCHOONHOVEN
TEL. (0182) 38 26 51
BURG. ROOSSTR. 22
LEKKERKERK
TEL. (0180) 66 14 90
INFO@RIKKOERT.NL
WWW.RIKKOERT.NL

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

**Bijdragen van medewerkers en boeken
ter recensie aan:**

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk)
en berichten aan:**

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk aan:**

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

**Correspondentieadres
Noord-Amerika:**

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

**Nieuwe stoelen in
de kerk, zaal of
consistorie?**

**BUREAUSTOEL-
ACTIE!**

Vraag een
proefplaatsing
aan!

**Snel KANTOOR-
ARTIKELEN bestellen?**

Op werkdagen binnen
24 uur geleverd.

Kijk op piethoekman.nl
voor de speciale actie!

op piethoekman01.nl
Nu voor **€ 349,00** (incl. BTW).

hoekmankantoorartikelen.nl
Ook voor **facilitaire artikelen**.

Noordzandstraat 34 - 4401 CG Yerseke - T: 0113 57 29 07 - E: info@piethoekman.nl - www.hoekmanismeer.nl

OPBRENGST KOOR- EN SAMENZANGAVOND DE DOELEN

Zaterdag 27 september j.l. met 1.950 aanwezigen

Opbrengst in contanten en machtigingskaarten voor de Theologische School

€ 10.400,-

Wij zeggen u hartelijk dank voor uw komst en uw bijdrage.

Namens de organisatie,

Pieter Heykoop (à l' Improviste) en Kees van Burg (Burgtours)

De CD van deze avond is binnenkort te bestellen bij www.pieterheykoop.nl

Psalmzangavond Zaltbommel

Sint-Maartenskerk

DV zaterdag 25 oktober.

m.m.v. Betuwse bovenstemgroep

Mannenkoor Deo Juvante

Kesteren.

Peter Wildeman: orgel

Ds. M. Karens: leiding

aanvang: 19.30 uur

Toegang: vrij

Collecte t.b.v. Hudson Taylor

Houtsnijwerk.nl
Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

OMMEN: vakantiewoning 4-6 pers.
Kijk op www.boomblauwtje.nl

• DIVERSE BLOKFLUITEN

• MUZIEKSTANDAARDS

• ROEMEENSE PANFLUITEN

R. MULDER - STAPHORST

06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

WWW.MULDERMUZIEK

INSTRUMENTEN.NL

RST
Zorgverleners

Verpleging & Verzorging

“Fijn dat ik nog thuis
kan blijven wonen”

Verpleging & Verzorging door
medewerkers met een reformatische
identiteit, dat is **een vertrouwd idee.**

Meer informatie? www.rstzorg.nl
of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg**
en **huishoudelijke hulp**

Dwarsfluites in Apeldoorn
en Nunspeet, voor informatie
0640530087

NIEUW

William Tiptaft

De geestelijke metgezel van Philpot

17 preken met brieven, 360p €19,50

Afscheiding & Raadgevingen

JC Philpot 352p €22,50

078-6933783 www.hetbraambos.nl

ZIJ HEBBEN U HARD NODIG

KINDEREN

TIENERS

VOLWASSENEN

... GEEF MET UW HART!

Wij kunnen ons werk niet doen zonder uw financiële steun. Helpt u mee om dit jaar het tij te keren?

Er is 200.000 Euro extra nodig om het werk in de huidige omvang te kunnen continueren. Uw gift kunt u overmaken op: IBAN: NL57 INGB 0000 6289 12 t.n.v. Deputaatschap Evangelisatie te Woerden.

Of wordt donateur en verleen hierdoor een structurele bijdrage aan ons werk!

Meldt u vandaag nog aan op evgg.nl/steunen of vraag een aanmeldkaart aan via tel. 0348 489 961

EVANGELISEREN DOEN WE SAMEN!

